

2019

**Výsledková evaluace
specifických cílů OP PIK**

Část 2: Výsledková evaluace SC 1.2

PŘÍPADOVÁ STUDIE

„PROGRAM PODPORY SPOLUPRÁCE“

Výstup veřejné zakázky „**Výsledková evaluace specifických cílů OP PIK: Část 2: Výsledková evaluace SC 1.2**“ zadané Ministerstvem průmyslu a obchodu.

Struktura výstupů a jejich barevné rozlišení:

- 1) **Vstupní zpráva**
- 2) **Závěrečná zpráva včetně manažerského shrnutí**

Dodavatel:

PROCES – Centrum pro rozvoj obcí a regionů, s.r.o.

Moravská 758/95, 700 30 Ostrava-Hrabůvka

IČ: 28576217

tel.: +420 595 136 023, web: <http://rozvoj-obce.cz/>, e-mail: info@rozvoj-obce.cz

PROCES

Realizační tým:

Doc. Ing. Lubor Hruška, Ph.D.

Ing. Ivana Foldynová, Ph.D.

Ing. Petr Proske

PhDr. Andrea Hrušková

Ing. David Kubáň

Ing. Eva Poledníková, Ph.D.

Finální verze předaná zadavateli dne 13. června 2019.

.....
Ing. Ivana Foldynová, Ph.D., prokurista

Obsah

1.	Úvod.....	4
2.	Případové studie jednotlivých projektů v rámci programu.....	5
2.1	Rozvoj „Střediska pro modelování výrobků z plastů“	5
2.1.1	Anotace projektu	5
2.1.2	Motivace k realizaci projektu – potřeby a problémy.....	5
2.1.3	Klíčové podmínky pro úspěšnou realizaci projektu	5
2.1.4	Projektové aktivity a výstupy	5
2.1.5	Hodnocení navázaných spoluprací.....	5
2.1.6	Hodnocení úspěšnosti zapojení se do evropských projektů a programů	6
2.1.7	Přínosy a dopady projektu.....	6
2.1.8	Udržitelnost dopadů projektu po konci implementace	7
2.2	CORNET (19. výzva) – Metexcom II	8
2.2.1	Anotace projektu	8
2.2.2	Motivace k realizaci projektu – potřeby a problémy.....	8
2.2.3	Klíčové podmínky pro úspěšnou realizaci projektu	8
2.2.4	Projektové aktivity a výstupy	8
2.2.5	Hodnocení navázaných spoluprací.....	8
2.2.6	Hodnocení úspěšnosti zapojení se do evropských projektů a programů	9
2.2.7	Přínosy a dopady projektu.....	9
2.2.8	Udržitelnost dopadů projektu po konci implementace	10
3.	Shrnutí	11
	Seznam grafických prvků	12

1. Úvod

Tento dokument je externí přílohou závěrečné zprávy evaluace s názvem „Výsledková evaluace specifických cílů OP PIK: Část 2: Výsledková evaluace SC 1.2“, realizované v průběhu roku 2019. Předmětem evaluace bylo zhodnocení toho, zda bylo skutečně dosaženo plánovaných výsledků specifického cíle „SC 1.2: Zvýšit intenzitu a účinnost spolupráce ve výzkumu, vývoji a inovacích“, spadajícího pod Operační program podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (dále jen „OP PIK“). Cílem evaluace bylo posouzení, jak podpora z Evropských strukturálních i investičních fondů přispěla k dosažení specifického cíle včetně hodnocení 3E (Hospodárnost, Účelnost, Efektivnost). Zjištění jsou zobecněna za účelem efektivnějšího nastavení intervencí v příštích letech.

Součástí evaluačních aktivit bylo zpracování případových studií vybraných typových a „best practice“ projektů v každém ze 4 programů podpory v rámci Specifického cíle 1.2 OP PIK. Případové studie slouží k bližšímu pochopení mechanismu průběhu podpory za účelem zodpovězení evaluačních otázek a doplnění dalších evaluačních metod, využitých v rámci realizace zakázky. Tato studie je výstupem analýzy dvou vybraných projektů v rámci programu podpory s názvem „SPOLUPRÁCE“.

Cílem programu je rozvoj inovačních sítí – klastrů, technologických platforem a dalších typů kooperačních sítí - jako nástroje pro zvýšení intenzity společných výzkumných, vývojových a inovačních aktivit mezi podnikatelskými subjekty a výzkumnou sférou. Posilování vzájemných vazeb na regionální, nadregionální i mezinárodní úrovni povede k rozvoji ekonomiky založené na znalostech a inovacích a naplňování konceptu inteligentní specializace.

2. Případové studie jednotlivých projektů v rámci programu

2.1 Rozvoj „Střediska pro modelování výrobků z plastů“

Případová studie projektu „Rozvoj Střediska pro modelování výrobků z plastů (CZ.01.1.02/0.0/0.0/15_008/0001226), datum zahájení projektu dne 4. 1. 2016; rozpočet projektu 31 456 000 Kč.

2.1.1 Anotace projektu

Cílem projektu je pořízení nového vybavení pro již provozované inovační středisko zaměřené na modelování výrobků z plastů, které bude sloužit potřebám členů klastrů a podpoří možnost realizace nových výzkumných projektů. Projekt navazuje na předchozí investiční aktivity klastru, které byly mimo jiné částečně financovány také z předchozího operačního programu OPPI 2007 – 2013.

2.1.2 Motivace k realizaci projektu – potřeby a problémy

Motivací pro realizaci projektu je především rychlý technologický vývoj v oblasti provozované činnosti plastových výrobků. Tato oblast je v současné době detailně řešena na úrovni Evropské unie, z čehož vyplývají legislativní požadavky na tyto výrobky, zároveň je potřeba inovací podpořena také rychlým vývojem požadavků ze strany odběratelů těchto výrobků. Tento technologický vývoj znamená pro podniky v této oblasti potřebu technologických inovací, které jim umožní aktuální požadavky ze strany legislativy a odběratelů splnit a zůstat tak konkurenceschopní na domácím i mezinárodním trhu.

2.1.3 Klíčové podmínky pro úspěšnou realizaci projektu

Pro úspěšnou realizaci projektu je nezbytná především dokonalá znalost poptávky na trhu, aby mohly být investice realizovány s těmito potřebami a podpořené podniky tak získaly technologii, o kterou bude mezi odběrateli zájem. Pokud by nastala potenciální situace, že by nové technologie nebyly kvůli nezájmu o výrobky a služby efektivně využity, vzhledem k vysoké míře spolufinancování by došlo k ukončení provozu.

V případě tohoto klastru přichází podněty k inovacím na základě analýz trhu od jeho jednotlivých členů, na jejichž základě je vytvořen zastřešující projekt. Projekt tak staví na reálných potřebách trhu a samotných členů klastru, uvedených například ve studii proveditelnosti.

2.1.4 Projektové aktivity a výstupy

V rámci projektu „Rozvoj Střediska pro modelování výrobků z plastů“ byla základem projektových aktivit investice do infrastruktury, konkrétně se jednalo o následující investice:

- Pořízení moderního testovacího zařízení pro přípravu vysoce-plněných polymerních směsí
- Rozšíření kapacity v oblasti 3D modelování, skenování a tisků
- Pořízení drobného investičního podpůrného majetku

2.1.5 Hodnocení navázaných spoluprací

Pořízení nových technologií ovlivňuje především již existující spolupráci mezi jednotlivými členy klastru, posiluje pozitivní přínosy této spolupráce, která tak má kontinuální pozitivní dopad na konkurenceschopnost jednotlivých členů. V případě kapacitních možností využívají nové technologie také podniky, které nejsou členy klastru, a dochází tak navazování nových spoluprací. Rozvoj spoluprací tak znamená sdílení zkušeností a rozvoj jednotlivých zapojených podniků, zároveň intenzivní spolupráci dochází k maximálnímu využití podpořených investic.

2.1.6 Hodnocení úspěšnosti zapojení se do evropských projektů a programů

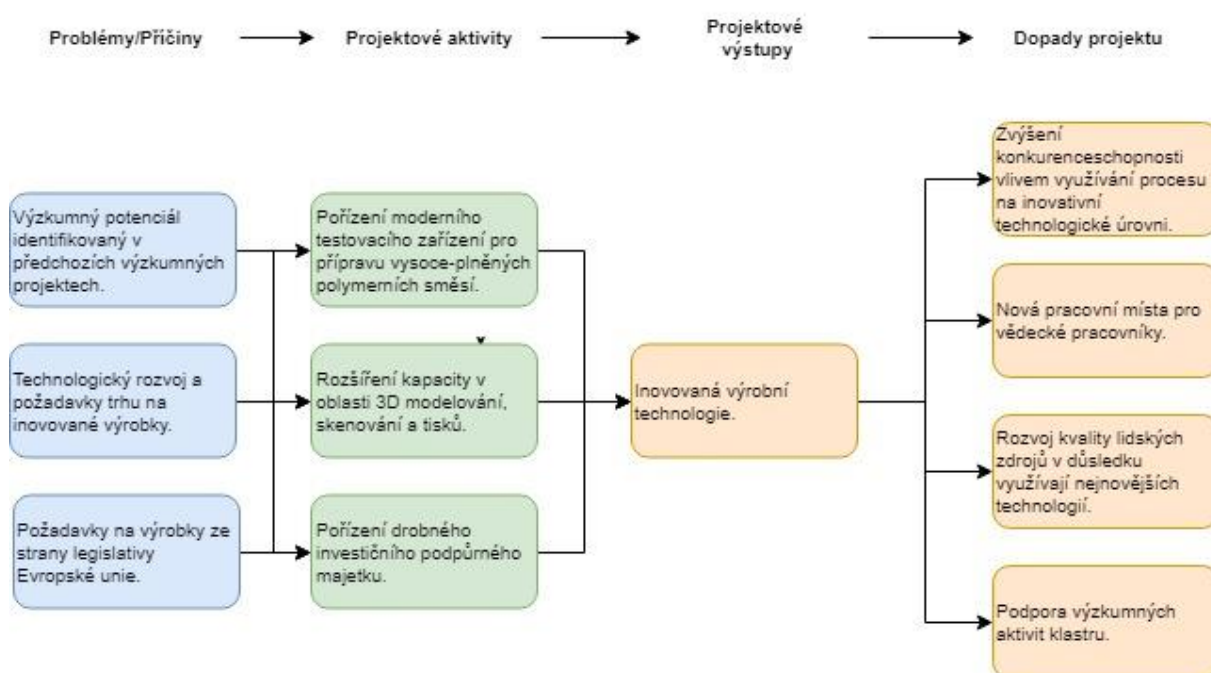
Vzhledem k technologickému vývoji pomáhá pořízená investice klastru udržet krok s aktuálními trendy a výzkumnými potřebami, a umožňuje tak pokračující zapojení do výzkumných projektů na evropské úrovni. Nelze říct, že by v důsledku investice došlo k vyšší intenzitě výzkumu, přínos je především v udržení stávajícího stavu, který by bez pořízení nových technologií v průběhu let upadal. Intervence programu OP PIK tak zajišťuje kontinuitu prováděného výzkumu v mezinárodních výzkumných projektech tohoto klastru.

2.1.7 Přínosy a dopady projektu

Realizace projektu „Rozvoj Střediska pro modelování výrobků z plastů“ znamenala pro členy klastru především následující přínosy:

- **Zvyšování konkurenceschopnosti:** Vlivem pořizování investic do hmotného majetku a vlastního výzkumu a vývoje mohou členové klastru držet krok s technologickým rozvojem v oblasti jejich činnosti. Odběratelé jejich produktů kladou neustále vysoké požadavky na kvalitu a cenu výrobků a díky výše uvedeným investičním a výzkumným aktivitám jsou členové klastru schopni na tyto požadavky reagovat.
- **Nová pracovní místa:** Pořízené investice vytvořily v rámci klastru nová pracovní místa pro vědecké pracovníky.
- **Rozvoj kvality lidských zdrojů:** Příjemce využívá nově pořízené technologie také pro vzdělávací činnosti pro jednotlivé členy klastru či nečlenské podniky v podobě školení a odborných workshopů zaměřených na plastikářský obor. Dochází tak k rozvoji lidských zdrojů, které jsou následně využívány jak pro samotnou výrobní činnost, tak pro realizaci vlastního výzkumu a vývoje ve spolupráci s dalšími podniky či výzkumnými organizacemi.
- **Podpora výzkumu:** Pořízené investice výrazně podporují výzkumné činnosti klastru, a to jak v podobě vlastního výzkumu, tak výzkumu v rámci mezinárodních výzkumných projektů.

Obrázek 1: Mechanismus průběhu projektu Rozvoj „Střediska pro modelování výrobků z plastů“

2.1.8 Udržitelnost dopadů projektu po konci implementace

Podpora programu OP PIK je v tomto případě realizována ve formě částečného pokrytí pořizovacích nákladů na nové technologie. Veškeré další náklady související s provozem, údržbou a modernizací technologií je klastr schopen financovat z vlastní činnosti a činnosti svých členů. Provozovatel infrastruktury je tak schopen využívat pořízené technologie i po ukončení udržitelnosti projektu.

2.2 CORNET (19. výzva) – Metexcom II

Případová studie projektu „CORNET (19. výzva) - Metexcom II“ (CZ.01.1.02/0.0/0.0/15_007/0001811), datum zahájení projektu dne 1. 1. 2016; rozpočet projektu 8 467 000 Kč.

2.2.1 Anotace projektu

Cílem tohoto projektu je zajištění výzkumu, vývoje a aplikačního ověřování nových typů textilních kompozitních materiálů (v kombinaci anorganických vláken a polymerů), které budou v rámci mezinárodní spolupráce integrovány do hybridních komponentních struktur (kov, kovová fólie – textilní kompozit) s vynikající adhezí mezi jednotlivými složkami materiálů. Předpokládá se, že metalo-textilní kompozity budou mít kromě toho i velmi dobrou schopnost tepelné a zvukové izolace a armovací vlastnosti potřebné pro využití v automobilním průmyslu, stavebnictví, strojírenství atd. V rámci mezinárodní kooperace se počítá s využitím výstupů projektu pro podání nadnárodních patentů na nové inovativní hybridní materiály.

2.2.2 Motivace k realizaci projektu – potřeby a problémy

Hlavní motivací pro realizaci projektu je vysoký potenciál využití nových textilních kompozitů a jejich aplikace, který vychází z předchozího podpořeného projektu v rámci programu OP PI 2007 – 2013. O pokračování výzkumných aktivit měl zájem samotný klastr, ale také domácí a zahraniční uživatelé a řešitelé výzkumu za účelem prohloubit výzkum a vývoj v oblasti nových typů textilních kompozitních materiálů i s využitím dalších perspektivních technologií při tvorbě hybridních struktur. Samotný potenciál výzkumu je dán také vysokou poptávkou po kompozitních materiálech za strany potenciálních uživatelů. Klastr se tak na základě tohoto potenciálu rozhodl o pokračování výzkumu s podporou programu OP PIK 2014 – 2020.

2.2.3 Klíčové podmínky pro úspěšnou realizaci projektu

Klastr CLUTEX musel mít ve své členské základně výzkumné organizace a výrobní firmy, které disponují vysoce odborným týmem výzkumných pracovníků, ale i širokým technologickým zázemím pro realizaci experimentálních výzkumných prací, pro realizaci průmyslového výzkumu. Nezbytná je i mezinárodní spolupráce se zahraničními výzkumnými organizacemi a firmami. Nutným předpokladem bylo účinné zapojení řídicích pracovníků klastru CLUTEX. Řečeno jinými slovy široká spolupráce, odborné znalosti, technologické a přístrojové vybavení a také „finanční zdraví“ řešitelských partnerů.

2.2.4 Projektové aktivity a výstupy

V rámci projektu „Rozvoj Střediska pro modelování výrobků z plastů“ byly realizovány následující aktivity:

- Vyhledávání, výzkum, vývoj a výběr vhodných tkaných textilií a pojivých polymerních materiálů.
- Výzkum, vývoj a výroba textilních kompozitů, tvořených anorganickými textilními strukturami a pojivými polymerními materiály, včetně navázaného ověřování výroby hybridního kompozitu.
- Testování a hodnocení jednotlivých složek a hybridních struktur.

Výsledkem projektu je funkční vzorek inovovaných tkaných textilií.

2.2.5 Hodnocení navázaných spoluprací

Příjemce podpory hodnotí navázané spolupráce pozitivně především z pohledu multidisciplinarity. V této kombinaci oborů lze rychleji dospět k novým výsledkům ve výzkumu a vývoji, než kdyby se řešitelé zabývali pouze konkrétním oborem lidské činnosti. Kvalitu a efektivitu spolupráce dokazuje také její dlouhodobé trvání, ať už v předchozích výzkumných aktivitách, nebo v plánovaných společných aktivitách do budoucna.

2.2.6 Hodnocení úspěšnosti zapojení se do evropských projektů a programů

Ačkoliv aktuálně příjemce podpory v návaznosti na podpořené aktivity nerealizuje projekty v rámci evropských programů, považuje tuto možnost za daleko více pravděpodobnou díky navázání nových prospěšných kooperačních vztahů s výzkumnými organizacemi a výrobními firmami v České republice i zahraničí. Potenciál pro zapojení do těchto programů se tak zvýšil.

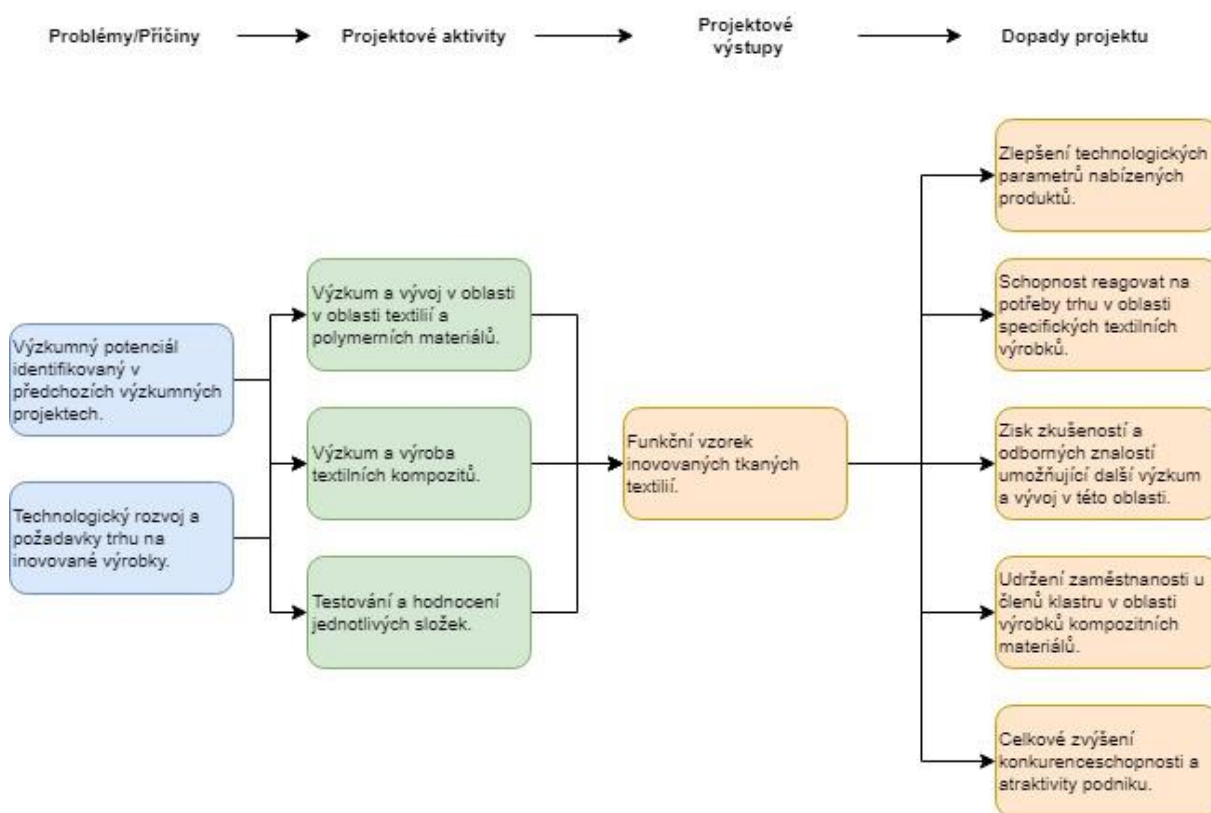
2.2.7 Přínosy a dopady projektu

Realizace projektu „CORNET (19. výzva) - Metexcom II“ znamenala pro členy klastru především následující přínosy:

- Výrazné zlepšení technologických parametrů nových inovovaných produktů.
- Zisk možnosti reagovat na potřeby trhu v oblasti specifických textilních výrobků, rozšíření produktového portfolia.
- Udržení zaměstnanosti u členů klastru v oblasti výrobků kompozitních materiálů.
- Zisk zkušeností a odborných znalostí umožňující další výzkum a vývoj v této oblasti.
- Celkové zvýšení konkurenceschopnosti a atraktivity podniků vzhledem k využívání nejmodernějších technologií odpovídajících současným trendům a potřebám.

Výzkumné výsledky projektu jsou poskytnuty také relevantním podnikům mimo podpořený klaster, dosažené přínosy se tak mohou týkat také podnikové sféry mimo něj v dalších oborech, které mohou textilní výrobky využít.

Obrázek 2: Mechanismus průběhu projektu „CORNET (19. výzva) - Metexcom II“

2.2.8 Udržitelnost dopadů projektu po konci implementace

Program SPOLUPRÁCE – CORNET má předkonkurenční charakter, tj. že konkrétní firmy z „Uživatelského výboru“ si dopracují výstupy z projektu podle své konkrétní potřeby, aplikační oblasti. Zájem průmyslové sféry o zapojení do nově připravovaného projektu svědčí o využití výsledků projektu METEXCOM II ve výrobních firmách. Přínosy projektu se budou generovat nejen ve firmách zapojených do řešení projektu, ale i v širším průmyslovém prostředí.

3. Shrnutí

Program podpory „Spolupráce“ zaměřen na podporu rozvoj inovačních sítí – klastrů, technologických platforem a dalších typů kooperačních sítí – jako nástroje pro zvýšení intenzity společných výzkumných, vývojových a inovačních aktivit mezi podnikatelskými subjekty a výzkumnou sférou, za účelem přispění k plnění specifického cíle 1.2 Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014 – 2020, který je definován následovně: **Zvýšit intenzitu a účinnost spolupráce ve výzkumu, vývoji a inovacích.** Projekty podpořené tímto programem tak obecně obsahují aktivity ve formě podpory kolektivního výzkumu, sdílené infrastruktury, rozvoje organizací a podpory koordinačních činností výzkumných sítí a platforem.

Motivací pro realizaci projektů v rámci programu podpory je především neustálý tlak na realizaci výzkumu a inovací, který je jednak dán platnou legislativou a strategickými dokumenty na evropské a národní úrovni upravující požadavky na kvalitativní zajištění parametrů služeb a produktu, tak ze strany samotné trhu, kdy odběratelé služeb a produktů chtějí využívat to nejlepší, co současný trh a technologie nabízí. Technologický výzkum a vývoj je však velice náročný, a to nejen z finančního hlediska, ale také z hlediska potřeb vysoce kvalifikované pracovní síly a špičkového technologického vybavení. Většina podniků z těchto důvodů není schopna takový výzkum a inovace kontinuálně realizovat sama o sobě, a proto za účelem budování vlastní konkurenceschopnosti využívá vzájemné spolupráce v rámci klastrů nebo vědecko-technických parků, která zároveň zvyšuje efektivitu výzkumu možností multidisciplinárních činností. Program tak podporuje výzkumný a inovační potenciál, který by bez podpory nebyl využit, případně by byl využit pouze v omezeném rozsahu.

Přínosem projektů podpořených v rámci programu je především zvyšování konkurenceschopnosti podnikatelské sféry v České republice vlivem realizace výzkumu a vývoje s vysokou přidanou hodnotou včetně zavádění jeho výsledků do praxe. Podniky tak získávají možnost konkurovat na domácích a zahraničních trzích. Samotný výzkum sebou nese také další synergické pozitivní efekty. Jedná se například o rozvoj odborné kvality zaměstnanců vlivem jejich práce s nejnovějšími technologiemi, udržení pracovních míst a případně také vznik nových pracovních míst vlivem rozšíření obsahu či rozsahu činností, které mohou díky výsledkům výzkumných aktivit provozovat a jejichž výsledky mohou nabízet potenciálním odběratelům a uživatelům. Dopady podpory navíc prokazují vysoký potenciál dlouhodobého působení, jelikož spolupráce navázané v rámci podpořených aktivit v případě pozitivních zkušeností přetrvávají i po ukončení podpory, čímž dochází k dalšímu rozvíjení dosažených výstupů a výsledků, mimo jiné také prostřednictvím vědecko-výzkumných projektů z evropských programů. Podpora tak jednoznačně přispívá ke zvyšování intenzity a účinnosti spolupráce ve výzkumu a vývoji, tzn. že přispívá k SC 1.2 OP PIK 2014 – 2020.

Seznam grafických prvků

Seznam obrázků:

Obrázek 1: Mechanismus průběhu projektu Rozvoj „Střediska pro modelování výrobků z plastů“	6
Obrázek 2: Mechanismus průběhu projektu „CORNET (19. výzva) - Metexcom II“	9